

NAKKILAN KUNTA HYVINVOINTIRAPORTTI 2021-2025

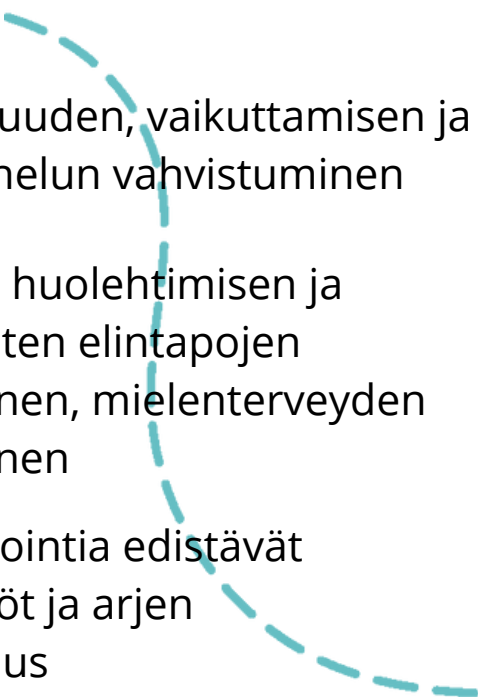


Kunnan asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen on kuntalakiin sekä sosiaali- ja terveyshuollon järjestämislakiin kirjattu kunnan keskeinen tehtävä. Hyvinvointia edistäviä toimia tehdään kunnan kaikilla toimialoilla sekä sidosryhmien kanssa yhteistyössä. Kunnalla on velvollisuus raportoida valtuustolle vuosittain ja laajemmin valtuustokausittain kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista ja tehdyistä hyvinvoinnin edistämisen toimenpiteistä. Nakkilan kunnassa hyvinvointityöryhmänä toimii kunnan johtoryhmä.

Kunnan on strategisessa suunnittelussaan asetettava paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin perustuvat terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen tavoitteet, määriteltävä niitä tukevat toimenpiteet ja käytettävä näiden perustana kuntakohtaisia hyvinvointi- ja terveysosoittimia. Tämä laaja **hyvinvointikertomus pohjautuu valtuustokaudeksi (2021) 2023-2025 tehtyyn hyvinvointisuunnitelmaan.** Lisäksi tarkastellaan valtuustokauden tilastoista saatavaa tietoa kuntalaisten hyvinvointiin liittyvistä indikaattoreista.

Nakkilan kunnan hyvinvointityötä ohjaavat

Hyvinvointisuunnitelma 2023-2025



1. Osallisuuden, vaikuttamisen ja vuoropuhelun vahvistuminen

2. Itsestä huolehtimisen ja terveellisten elintapojen edistäminen, mielenterveyden edistäminen

3. Hyvinvointia edistävät ympäristöt ja arjen turvallisuus

4. Hyte- resurssien, rakenteiden ja prosessien vahvistuminen

kuntastrategia 2021-2025

**Paras paikka työ ja
perhe-elämän
yhdistämiseen**

Nakkilan Hyte -kerroin

Valtio kannustaa kuntia hyvinvointityön edistämiseksi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosalla eli HYTE-kertoimella. HYTE-kerroin tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi kuntien tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan.



Mittaavat MUUTOSTA väestön hyvinvoinnissa ja terveydessä

Tulosindikaattorit	Skaalattu Hyte -indikaattori
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi osuus 8. ja 9. luokan oppilaista (2021 ja 2023) 29,8 → 33,7	33 → 52
Ylipainon osuus 8. ja 9. luokan oppilaista (2021 ja 2023) 20,0 → 28	64 → 34
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24-v., osuus vastaavan ikäisistä (2021 ja 2023) 10,1 → 5,4	33 → 52
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25-64- v., osuus vastaavan ikäisistä (2021 - 2023) 1,6 → 1,1%	49 → 60
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25-64 v., osuus vastaavan ikäisistä (2021 - 2023) 8 % → 8,1%	49 → 41
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä verrattuna 10 000 vastaavan ikäiseen (2021 - 2023) 519,1 --> 269,1	38 → 55
	49/100

**Mittaavat KUNNAN
hyvinvoinnin ja terveyden
edistämisen työtä**

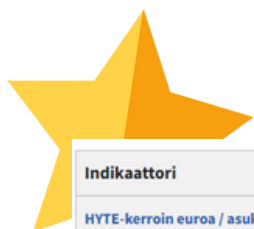
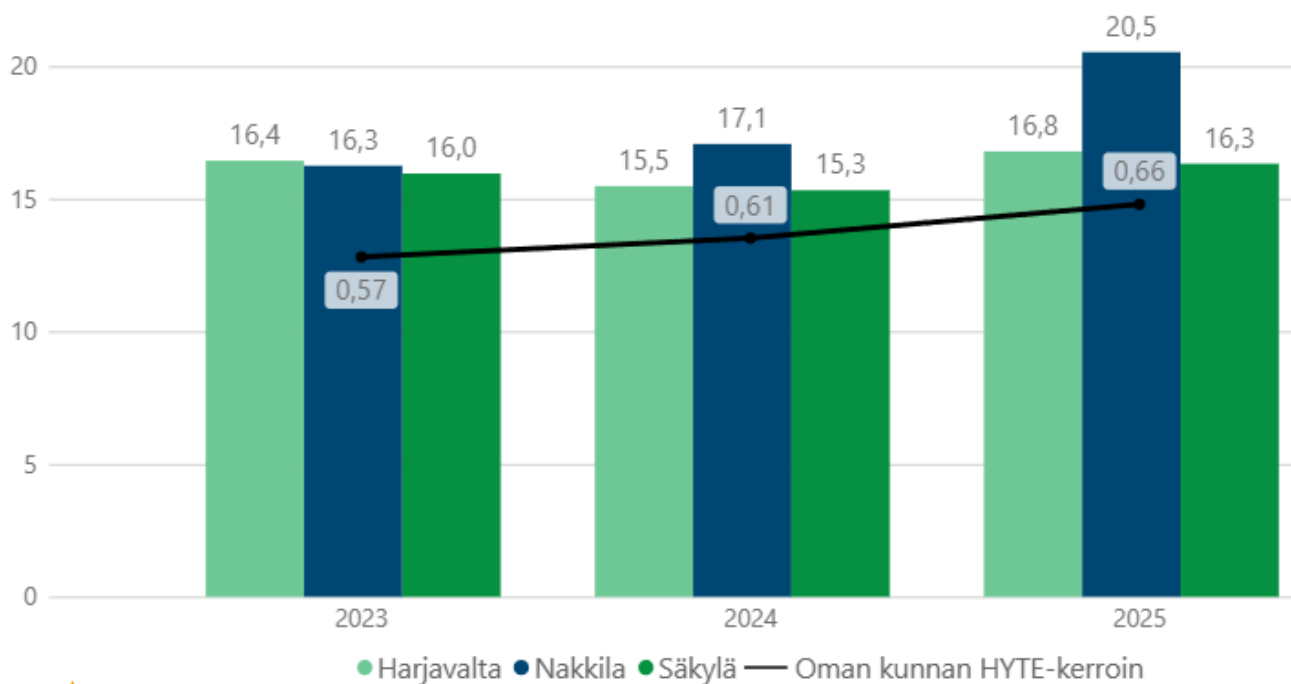
Prosessi-indikaattorit	pisteet
Koulujen terveellisyys ja turvallisuus sekä kouluyhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastus	100
Asiakasfoorumeja hyödynnetään palveluiden suunnittelussa	100
Määritelty mittarit, joilla seurataan väestön hyte tavoitteiden toteutumista	100
Hyvinvointitavoitteiden toteutuminen arvioidaan valtuustokausittain	100
Kunnassa toimii hyte-työtä koordinoiva asiantuntija	100
Valtuustolle raportoidaan vuosittain väestön elintavoista	100
Lapsille ja nuorille järjestetään liikkumisryhmiä liikuntaseurojen ulkopuolella	100
Kunnassa toimii liikunnan edistämistä käsittelevä työryhmä	100
Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen	100
Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain	100
Liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat osallistuvat vaikutusten ennakkoarviointiin	100
Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnystä	0
Oppilaiden poissaolojen kokonaismäärää seurataan koko koulussa	100
Koulussa on pitkät liikuntavälitunnit	57
Koulussa noudatetaan kouluruokasuositusta kouluruoan järjestämisessä	0
	84/100



“
**Hyte- kertoimen mukainen
 VOS noussut
 2023-2025**
84 001€ → 101 963€
 ”



HYTE-kertoimeen perustuva rahoitus, €/asukas
 Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa



Indikaattori	Alue	Sukupuoli	2021	2022	2023	2024
HYTE-kertoimen euroa / asukas info ind. 5341	Nakkila	yhteensä	16,7	16,3	17,2	19,9
Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kertoimen) info ind. 5339			71	68	75	84
Tulosindikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kertoimen) info ind. 5338			47	47	46	49



Osallisuuden, vaikuttamisen ja vuoropuhelun vahvistuminen



**Mahdollistetaan paikkoja
osallistaa, vaikuttaa ja
käydä vuoropuhelua**

- **Osallistava työote Nakkilassa:**

Osallisuushanke (karhuseutu Ry)
-->Esihenkilöiden koulutukset (2 kpl)
-->Kuntalaiskysely osallisuudesta 08-09/2024
-->Johtoryhmä tehnyt
osallisuustoiminnan itsearviointimittarin

Organisaation sisäistä ulkoista viestintää ja osallistamista on lisätty mm. johtoryhmän muistiot jaetaan viikoittain koko henkilöstölle, tiedottamista nettisivuilla ja sosiaalisessa mediassa, kuntalaiskyselyitä, lausuntopyyntöjä, nähtävillä oloja, toiminnallisia huoltajailtoja, teemapäiviä, luokkatunteja kouluissa, oppilaskuntatyötä, tutorointia, Häiriötekstiviestipalvelu kuntalaisille, striimauspalvelut (valtuustonkokoukset)

- Vaikuttamisilta 31.1.2024, 28.2.2025 (yhdistykset, päättäjät, viranhaltijat).
- **Kouluverkko-suunnittelussa laaja lapsivaikutusten ennakkoarviointi:** huoltajien ja kuntalaisten kuulemistilaisuudet, kyselyt
- Osallisuusohjelma **päivitys**
- Päätösten ennakko-vaikutusten arvioinnin **Nakkilan malli, tekemättä**

Vaikuttamistoimielimet:

**Nuorisovaltuusto
Vanhusneuvosto
Vammaisneuvosto
Seuraparlamentti**

- Matalan kynnyksen osallistuminen ja palvelut
- ohjatun ja omaehtoisen harrastamisen tukeminen
- Maksuttomat kulttuuritilaisuudet kaikenikäisille
- OnniTV 1.1.2025 -31.12.2025

**Harrastamisen Nakkilan mallin
kerhotoimintaa 2021-2025.**



**TEAviisarin osallistamisen
pisteet nousseet
kuntajohto osa-alueella**

2

Itsestä huolehtimisen ja terveellisten elintapojen edistäminen, mielenterveyden edistäminen



Edistetään ja tuetaan kaikkia liikkumisen muotoja

- **Liikkuvat ohjelmat** käytössä varhaiskasvatuksessa sekä alakouluissa. Varhaiskasvatuksen nykytila arviointi tehty ja tavoitteet määritelty 2024.
- Varhaiskasvatuksella, iltiksellä peruskouluilla ja lukiolla **vuoroja liikuntakeskuksella**.
- Liikunnallisia maksuttomia **Harrastamisen mallin kerhoja** 1. -9lk. vuosina 2021-2025
- **Liikemestari -toimintamalli** alakouluilla 2024-2025. Kaikki alakoulun opettajat mukana.
- välkkäri –**välituntiliikunta** koulutus (20 osallistujaa)
- **Liikuntamaat** joka kuukausi seurojen ja yhdistysten kanssa yhteistyössä
- **Maksuttomat tilat** seuroille, Liikuntakeskuksen käyttöaste 92% (alasali)
- Kunnan terveysliikuntaryhmät (9 kpl), kohdennetut ryhmät (2 kpl)
- **Liikuntapaikkojen hoito kiitettävää**, ostopalvelusopimuksia jäähoidosta seurojen ja yhdistysten kanssa
- Kuntalaisten **avoimia kohtaamispaikkoja** liikuntakeskuksella, työpajan ryhmät
- Toiminnalliset vanhempainillat
- **Liikkumisohjelma** tavoitteena vuodelle 2025

Maksutonta **liikuntaneuvontaa** kaikille kuntalaisille
Liikuntaneuvonnan asiakkaina ryhmiä, perheitä, työyhteisöjä, yli 200 yksilöä



Kehitetään vapaa-ajan ympäristöjä ja palveluita jokaiselle kuntalaisella harrastus

Nakkila Harrastaa -lehti
Harrastusmahdollisuudet helposti saatavilla.
Yhteinen **tapahtumakalenteri**



Tehdään hyvinvointia edistävistä arjen valinnoista houkuttelevia ja helppoja

Liikuntapaikat loistavassa kunnossa ohjattuun ja omaehtoiseen liikuntaa



TEAvisari liikunta osio, Move-tulokset, kouluterveyskysely, liikuntapaikkojen käyttöasteet, asiakaspalautteet

Lasten ja nuorten fyysinen
toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 8.
luokan oppilaista, joilla heikko
fyysinen toimintakyky
2024 (2021)

33,3 (53,5)

Lasten ja nuorten fyysinen
toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 5.
luokan oppilaista, joilla heikko
fyysinen toimintakyky
2024 (2021)

54,3 (41,2)

Harrastaa jotakin vähintään
yhtenä päivänä viikossa, % 4. ja 5.
luokan oppilaista
2023 (2021)

93,9 (98,4)

Harrastaa jotakin vähintään
kerran viikossa, % 8. ja 9.
luokan oppilaista
2023 (2021)

86,7 (85,9)

Vähintään tunnin päivässä
liikkuvat, % 4. ja 5. luokan
oppilaista
2023 (2021)

43,9 (45,5)

Vähintään tunnin päivässä
liikkuvat, % 8. ja 9. luokan
oppilaista
2023 (2021)

22,2 (26,0)

63,5

TEAvisarin liikuntaosio pisteet 63 → 74

Terveysliikuntasuosituksen mukaan
liian **vähän liikkuvien osuus** (%),
20-64 vuotta täyttäneet
Satakunnan hyvinvointialue

60,6 %



Terveysliikuntasuosituksen mukaan
liian **vähän liikkuvien osuus** (%),
65 vuotta täyttäneet
Satakunnan hyvinvointialue

63,5 %



**Liikuntakeskuksen
käyttöaste**
(iso alasali)
vuonna 2024
92 % klo 8-22



Ravitsemuskasvatusta asenteisiin ja ympäristöön vaikuttamista

Vuonna 2024
varhaiskasvatuksessa ja
alakouluilla

Ravitsemuskasvatustuokiot

yht. 27 kpl

Yhteistyö Maatalousnaiset Ry

Terveysten
edistämisen luentoja
järjestetty yht. 8 kpl
Kuntalaisia 20-50 /krt

Varhaiskasvatuksessa ja
peruskouluissa on tehty
**Ravitsemuskasvatuksen
nykytilakartoitus**



Päiväkoti Kuperkeikka
**ravitsemusaakkoset
diplomi** hyväksytty
12/2024

**Ei syö aamupalaa joka
arkiaamu, % 4. ja 5.**
luokan oppilaista
v. 2021 29,3
v. 2023 34,0

**Ei syö aamupalaa joka
arkiaamu, % 8. ja 9.**
luokan oppilaista
v. 2021 50
v.2023 42,4

**Ei syö
koululounasta**
päivittäin, % 8. ja 9.
luokan oppilaista
v. 2021 26,00
v. 2023 28,3

**Niukasti
hedelmiä, marjoja
ja kasviksia syövät
nuoret, % 8. ja 9.
luokan oppilaista**
v. 2023 89,9

**päiväkotiruokailun ja
kouluruokailun kehittäminen
Ruokapalveluiden kanssa
yhteistyö** kiitettävää mm.
salaattijakelu aloitettu
komponentteina
syksyllä 2024

Kasvisruokakurssit toteutettu
2kpl yht. 50 osallistujaa
Yhteistyö Maatalousnaiset Ry



Nakkilassa lihavia (Iso BMI yli 30 kg/m²)

2-6 -vuotiaista on vähän useampi kuin joka kymmenes (11,2%), 7-12-vuotiaista 9,3 % ja 13-16 -vuotiaista 15,6 %.

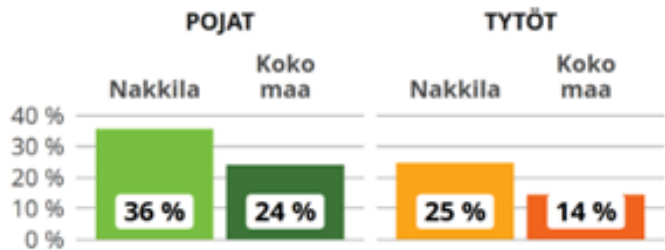


Nakkilassa ylipainosia (ml. lihavuus) on 2-6 -vuotiaista on melkein joka kolmas (30,2%), 7-12-vuotiaista 27,9 % ja 13-16 -vuotiaista 32,8%

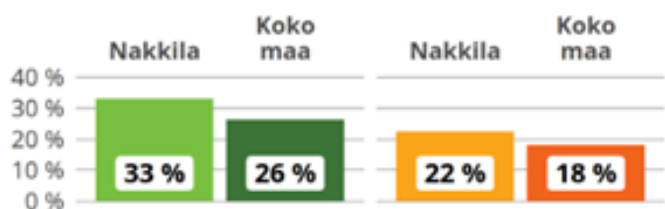
YLIPAINO JA LIHAVUUS LAPSILLA JA NUORILLA

Tilanne, 2023, ylipainon (ml. lihavuus) yleisyys (%)

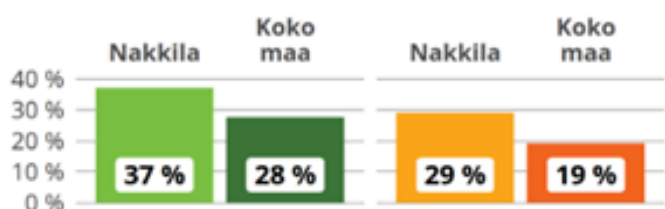
2-6-vuotiaat



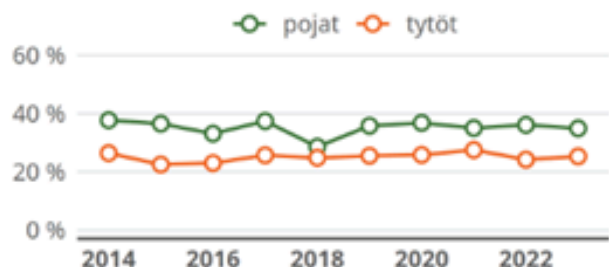
7-12-vuotiaat



13-16-vuotiaat



Ikasarja, vuodet 2014–2023, ylipainon (ml. lihavuus) yleisyys (%), 2-16-vuotiaat



Lihavien (BMI yli 30 kg/m²) aikuisten 20 -64 -vuotiaiden määrä on jo merkittävä. Vuonna 2022 satakuntalaisista aikuisista joka kolmas oli lihava (32,1%) (BMI yli 30 kg/m²).



Ylipainoisten (ml. lihavuus) aikuisten määrä Länsi- Suomessa on huikeat 65% miehistä ja 53% naisista.

Yli 65 -vuotiaista lihavia on joka viides (21%).



Hyvinvointia edistävät ympäristöt ja arjen turvallisuus



Kohti Viiden tähden liikenneturvallista kuntaa Kysely tulossa 2025!

Kouluverkossa isoja
muutoksia vuonna
2024 ja 2025
Tattaran ja Pakkalan
koulun sulkeminen

Suunnitelman mukaista
liikennekasvatusta
sosiaalinen media ja Wilma,
julistheet



Kouluarjen turvallisuuden parantaminen Turvalliset tilat!

Varhaisen puuttumisen mallit

Toimintamalli kiusaamiseen puuttumiseen
Toimintaohje päihteiden käyttöön puuttumiseen
Toimintamalli poissaoloihin puuttumiseen

Turvallisuuspäivät yläkoululla

2024 ja 2025:
EA -taidot, liikenneturva,
VPK, Mielen hyvinvointi



Kohti Hyvän mielen kuntaa; Edistetään mielen hyvinvointia ja ehkäisemme päihteidenkäytön haittoja

Ehkäisen päihdetyön suunnitelma
-päivityksessä

Seurojen kouluttaminen
defin käyttö ja maallikkoelvytys

Työllisyyspalvelut
muutoksessa- Nakkila jatkaa
työpajatoimintaa eri variaatioin.



Pyöräilyn olosuhteiden parantaminen

Porin seudun
pääpyöräreittien opastus -
hanke --> reittiopasteet.



Nakkila mukaan
pyöräilykuntien
verkostostoon

Mittarit: Teaviisari, liikenneturva, hytekertoimen indikaattorit

Tapaturma koulussa tai
koulumatkalla lukuvuoden
aikana, % 8. ja 9. luokan
oppilaista

Vuonna 2023	(2021)
11,0	(18,1)

4

Hyte- resurssien, rakenteiden ja prosessien vahvistuminen



**Kunnan
hyvinvoinnin ja
terveyden
edistämisen
rakenteet toimiviksi
ja näkyväksi**

EPT ryhmä ja lasten ja nuorten
ohjaus ja palveluverkosto
yhdistetty

**Hyvinvointitieto
johtamisen ja
päättösten tukena**



**Sähköinen
hyvinvointikertomus
käyttöön, toimialat
vastaavat omasta
osuudestaan**

Johdon työkalu kuntamaisema
käyttöön vuonna 2025



**Hyvinvointi ja
terveyden
edistäminen koko
kunnan yhteinen
asia**

Luottamushenkilöille välitetty
tietoa esim.

Kouluterveyskyselyn tulokset
satakunnan liikuntastrategia, väestön
ylipaino ja lihavuus

**Hyvinvointityö viedään osaksi kunnan strategista
talouden ja toiminnan suunnittelua.**

Hyvinvointisuunnitelman
toteuttaminen on huomioitu
talousarviossa ja toiminnallisissa
tavoitteissa



Kui nakkilaiset voi?

INakkilalaiset sairastavat kolmanneksi vähiten satakunnan muista kunnista

Sairastavuusindeksi (ikävakioitu)

THL:n vuoden 2022
**sairastavuusindeksin mukaan
nakkilaiset sairastavat
kolmanneksi vähiten (88,9) koko
Satakunnassa.** Indikaattori koostuu
kymmenestä erillisestä
sairausryhmittäisestä osaindeksistä,
jotka kuvaavat kyseisten sairauksien
yleisyyttä alueen väestössä.

Nakkila Satakunnan kunnista 3/16

110,0	* Harjavalta (109,3)
105,0	
100,0	* Kokemäki (102,6)
	* Satakunnan hyvinvointialue (96,2)
95,0	* Ulvila (94,3)
90,0	* Nakkila (88,9)
85,0	* Eurajoki (83,3)
80,0	

Harjavalta	135,3
Kokemäki	128,1
Satakunnan HVA	113
Nakkila	119,9
Ulvila	106,6
Eurajoki	97,9

Työkyvyttömyysindeksi (ikävakioitu) 2022

Indeksi kuvaa kuntien ja alueiden
työikäisen väestön työkyvyttömyyttä
suhteessa koko maan tasoon.
Nakkilassa on Satakunnan keskiarvoa
enemmän työkyvyttömiä työikäisiä,
**Nakkila Satakunnan kunnista
sijalla 9/16**

Syrjäytymisriskissä olevat 18 - 24v. 2023

Indikaattori ilmaisee **syrjäytymisriskissä**
(%) olevien nuorten ja nuorten aikuisten
osuuden ikäluokasta 18 - 24-vuotiaat.
Syrjäytymisriskissä ovat nuoret, jotka eivät
opiskele, työskentele tai ole varusmies- tai
siviilipalveluksessa. Nakkilassa on
keskimääräistä enemmän
syrjäytymisriskissä olevia nuoria.
**Nakkila Satakunnan kunnista
sijalla 12/16**

Ulvila	16,4
Satakunnan HVA	19,2
Kokemäki	19,9
Eurajoki	20,3
Nakkila	20,9
Harjavalta	22,9

**Toimeentulotukea
pitkäaikaisesti saaneet
lapsiperheet,**
% lapsiperheistä
v. 2021 2,0
v. 2023 1,6

**Perustoimeentulotukea
vuoden aikana saaneet
kotitaloudet**
v. 2021 178
v. 2023 192

Hyvinvointiraportti 2021-2025, indikaattoriliitteet

- 1. Elintavat**
- 2. Elintavat 2.**
- 3. Elinolot**
- 4. Elämänlaatu**
- 5. Mielenterveys**
- 6. Toimintakyky**
- 7. Turvallisuus sis.kiusaaminen**
- 8. Osallisuus**
- 9. Terveystila**
- 10. Hyvinvoinnin ja terveyden
edistämisen rakenteet kunnassa**
- 11. Hyte -kerroin, prosessi-indikaattorit**
- 12. Työkyky**
- 13. Sivistystoimi**
- 14. Kulttuuritoimi**
- 15. Tekninen toimi**

